

چهارشنبه 19 خرداد 1395 - 2 رمضان 1437 - 8 ژوئن 2016

در نوزدهم خرداد 1287 ش برابر با 9 جمادی الأول 1326 ق، انجمن ایالتی تبریز، تلگرافی به انجمن‌های ولایتی و علمای نجف ارسال داشت که مفاد آن یادآور سوء نیت شاه در ویران ساختن بنیان مشروطه و خیانت به...

* 19 خرداد در گذر تاریخ

* قانون بلدیہ مشتمل بر
108 ماده به تصویب مجلس
شورای ملی رسی (1286 ش)

* شورش مردم تبریز علیه
خودکامگی «محمدعلی شاه
قاجار» (1287 ش)
اشاره:

در نوزدهم خرداد 1287 ش برابر
با 9 جمادی الأول 1326 ق، انجمن ایالتی تبریز، تلگرافی به انجمن‌های ولایتی و علمای نجف ارسال داشت که مفاد آن یادآور
سوء نیت شاه در ویران ساختن بنیان مشروطه و خیانت به
ملت بود.

دسیسه‌ها و نیرنگ‌های محمدعلی شاه، مردم تبریز را مطمئن ساخته بود که شاه قاجار، هدفی جز سرکوب آزادی
خواهان ندارد.

از این روی، مردم این شهر در قبال اقدامات شاه، واکنش شدیدی از خود نشان دادند. قطع خطوط تلگراف از طرف دولت که تنها
راه برقراری تبریز به تهران بود، بدگمانی مردم را افزود.
همچنین تلگراف محمدعلی شاه نیز که بار دیگر به دروغ او را پایبند مشروطه و هوادار مجلس معرفی می‌کرد خشم مردم را
بیشتر برانگیخت. از این رو، شورش فراگیر در شهر شکل گرفت که به محاصره این شهر و وقایع متعددی انجامید.

* استیضاح دولت «مستوفی
الممالک» از سوی آیت الله
«سیدحسن مدرس»
(1302 ش)
اشاره:

مدتی پس از کودتای رضاخان در سوم اسفند 1299 دوره چهارم مجلس شورای ملی افتتاح شد و در این دوره نیز، شهید حسن
مدرس به نمایندگی مجلس انتخاب گردید.
او برای جلوگیری از قدرت یافتن سردار سپه، قصد داشت تا با استیضاح و برکناری مستوفی الممالک، صدراعظم احمد شاه قاجار،
فردی دیگر را برای صدراعظمی
روی کار بیاورد.

آیت‌الله مدرس علاوه بر استیضاح مستوفی‌الممالک درباره رویه سیاست خارجی، این نخست‌وزیر را دارای قدرت کافی برای
مقابله و مبارزه و جلوگیری در برابر تندروی‌های سردار سپه ندانست و او را به شمشیر مرصع و تزئینی تشبیه کرد که تنها در
مجالس بزم به کار می‌رود در حالی که برای ایستادگی در برابر رضاخان، شمشیر برنده و تیز لازم است.
پس از برکناری مستوفی الممالک، مردم که به وی حُسن‌ظن داشتند از مدرس به خاطر استیضاح
انتقاد کردند.

بعدها معلوم شد مخالفت مدرس و اکثریت مجلس، به دلیل حفظ منافع ملت و جلوگیری از قدرتِ خطرناک رضاخان بوده
است.

* رحلت فقیه بزرگوار
آیت الله «سید محمدحسن الهی طباطبائی» (1347 ش)
اشاره:

آیت‌الله سید محمدحسن الهی طباطبائی برادر مفسر کبیر قرآن، علامه سید محمدحسین طباطبائی در سال 1287 ش
(1326 ق)، در تبریز به دنیا آمد. وی در کودکی پدر و مادرش را از دست داد و به همراه برادرش تحت سرپرستی وصی پدر قرار
گرفت.

سید محمد حسن در سنین کودکی مقدمات ادبیات فارسی و عربی و خوشنویسی را فرا گرفت و سپس سطوح عالی حوزوی را زیر نظر استادان خبره به کمال رساند. وی در 18 سالگی به همراه برادر راهی نجف اشرف شد و به مدت یازده سال از استادان بزرگی همچون حضرات آیات سید علی قاضی طباطبائی، سید حسن بادکوبه‌ای، محمدحسین غروی اصفهانی، میرزای نائینی و سید ابوالحسن اصفهانی، در علوم عرفان، فلسفه، ریاضی، طب و فقه و اصول بهره جست. این دو برادر در سال 1314 ش به دلیل مشکلات معیشتی به تبریز بازگشتند و سید محمد حسن در حوزه علمیه شهر به تدریس فلسفه همت گماشت. وی دانشور پرهیزگاری بود که به منظور تهذیب نفس، تزکیه درونی و تصفیه قلب کوشش‌های عمیق و مستمری را از خود بروز داد و افرادی علاقمند، در پرتو مواعظ و نصایح او به کمالاتی نائل آمدند. ایشان در اواخر عمر ساکن قم گردید ولی بر اثر بیماری قلبی به تبریز مراجعت نمود تا اینکه مرغ جان این سالک الی‌الله در شب بیستم خرداد 1347 ش برابر با سیزدهم ربیع‌الاول 1388 ق در شصت سالگی از قفس تن به درآمد و پس از تشییعی با شکوه در قم به خاک سپرده شد.

* در زنجان یک قاچاقچی مواد مخدر اعدام شد (1350 ش)

* استان شدن قم به صورت رسمی و قانونی (1375 ش)
اشاره:

طرح استان شدن قم، برای اولین بار توسط حضرت آیت الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب و در سفر معظم له به این شهر در پائیز 1374 عنوان گردید. ایشان متذکر شدند که اولین گام برای بهبود و پیشرفت اوضاع قم، استان شدن آن می‌باشد. این طرح سرانجام با پیگیری‌های مجلس شورای اسلامی و وزارت کشور به انجام رسید. استان قم تقریباً در مرکز ایران قرار دارد و با مساحتی نزدیک به یازده هزار کیلومتر مربع، در بین استان‌های کشور دارای مرتبه بیست و هشتم می‌باشد. وجود حرم مطهر حضرت معصومه (س) و شکل‌گیری حوزه علمیه قم در جوار ایشان، استان قم را جایگاهی ویژه بخشیده است. امروزه قم به عنوان مرکز حوزه عظیم دینی و پایگاه نشر معارف اسلامی و شیعی در سراسر عالم تبدیل گردیده است.

* وزیران خارجه آمریکا، انگلیس، ترکیه و پاکستان برای شرکت در کنفرانس سنتو به تهران آمدند (1352 ش)
* 2 رمضان
در گذر تاریخ

* شکست سپاهیان مغول
از ارتش مصر و شام (702 ق)
اشاره:

غازان خان معروف به محمود، پادشاه مغول در ایران، دوبار به سرزمین‌های شام و مصر لشکر کشید که در بار اول به سال 699 ق، پیروزی از آن وی بود. ولی در حمله‌ی دوم غازان به شام که در سال 702 ق روی داد، ملک ناصر محمد پسر سیف الدین قلاوون پادشاه مصر، امرای غازان را در محل مَرَج الصُّقَر در نزدیکی دمشق در دوم رمضان سال 702 ق شکست داد. غازان خان چنان از این شکست اندوهگین شد که حدود یک سال بعد در یازدهم شوال سال 703 ق در سی و سه سالگی در قزوین مرد و جسد او را در بیرون شهر قزوین به خاک سپردند.

* وقوع غزوه‌ی «الفتح» و فتح مکه به دست پیامبر و اصحاب
آن حضرت به روایتی (8 ق)
اشاره:

برخی از مورخان، وقوع غزوه‌ی الفتح و فتح مکه به دست پیامبر (ص) و اصحاب و یاران آن حضرت را دوم و برخی دیگر سیزدهم و نیز بیستم رمضان دانسته‌اند. ممکن است در دوم رمضان آماده برای جنگ شده و در روز سیزدهم مکه را فتح کرده باشند. منشأ فتح مکه و درگیری مسلمین با کفار قریش، نقض شرائط صلح حدیبیه

از سوی کفار قریش بود که فردی از بنی‌بکر که از طرفداران قریش بودند شعری در هجو پیامبر(ص) خواند و غلامی از بنی‌خزاعه‌ی طرفدار پیامبر(ص) این شعر را شنید و منع کرد ولی فایده‌ای نداشت. در نتیجه، بین آنان زد و خورد در گرفت و درگیری طرفین به قوم و قبیله آنان نیز کشیده شد.

این خبر به پیامبر(ص) رسید آن حضرت فرمود: نصرت داده نشوم، اگر خزاعه را نصرت نکنم. پس در طلب لشکر برآمد و پیکی را به سوی دشمن فرستاد و پیام داد: هر که ایمان به خدا دارد، در اول رمضان در مدینه حاضر شود.

هر مسلمانی که در مدینه بود آماده‌ی تجهیز جنگی شد. بالأخره زمان موعود فرا رسید و این شهر مقدس به دست مسلمانان فتح گردید. از آن پس کار اسلام پا برجا شد و شالوده‌ی دین پی‌ریزی گردید.

* درگذشت «عبدالرحمن

زجاجی» ادیب و فقیه

مسلمان (340 ق)

اشاره:

عبدالرحمن بن اسحاق زجاجی نه‌اوندی، ادیب، لغت‌شناس و فقیه سرشناس قرن چهارم هجری، در اواخر قرن سوم در نهاوند به دنیا آمد. وی در نوجوانی راهی بغداد شد و نزد اساتید برجسته زمان خود، همچون ابن دُرَید، ابراهیم بن محمد زجاج، اخفش صغیر و محمد یزیدی

به تحصیل فقه و لغت پرداخت تا این که خود در این علوم

استاد شد. از تألیفات این عالم فاضل می‌توان به کتاب الايضاحُ الکافی،

الامالی و شرحُ الالف و اللام لالمازنی اشاره کرد.

* 8 ژوئن در گذر تاریخ

* اختراع جاروبرقی در آمریکا (1869م) اعدام "واسکونونیز دو بالبوآ" دریانورد اسپانیایی و کاشف اقیانوس آرام (1517م)

* اختراع کبریت در آلمان (1830م)

* وقوع زلزله شدید شهر

لیسبون پایتخت کشور پرتغال

(1855م)

* تولد لوئیجی کومنچینی

کارگردان ایتالیائی

(1916-2007)

* برگزاری نخستین انتخابات قانون‌گذاری آزاد در چک و اسلواکی (1990م)

* ترور "عاطف بسیسو" مبارز فلسطینی توسط تروریست‌های موساد (1992م)